

ASPECTE PROBLEMATICE PRIVIND CONTABILITATEA STOCURILOR CONFORM SNC

Lilia ANDREEV, lec. sup., ASEM

Inventory is one of the most important assets in a company's statement of financial position. It also affects the statement of the profit or loss, having a direct impact on gross profit. National Accounting Standards gives the following important definitions: Inventories are assets held for sale in the ordinary course of business, at the same time in includes assets in the process of production for such sale or assets in the form of materials or supplies to be consumed in the production process or in the rendering service. They can include any of following:

- *Goods purchased and held for resale, eg goods held for sale by retailer, or land and buildings held for sale;*
- *Finished goods produced;*
- *Work in progress being produced;*
- *Materials and supplies awaiting use in the production process (raw materials).*

In the next article, author approaches some problematic aspects of the inventories according to the national accounting standards.

Conform SNC stocurile sunt active circulante deținute pentru a fi vândute pe parcursul desfășurării normale a activității, cum sunt cele în curs de execuție, sub forma de materii prime, materiale și alte consumabile ce urmează a fi folosite în procesul de producție sau cum sunt cele pentru prestarea de servicii. În cazul prestării de servicii, stocurile includ costul serviciilor pentru care întreprinderea nu a recunoscut încă venitul aferent (de exemplu, în activitățile în curs de execuție desfășurate de auditori, arhitecți și avocați).

În componența stocurilor se includ:

- materii prime și materiale de bază;
- materiale consumabile;
- obiectele de mică valoare și scurtă durată (OMVSD);
- producția în curs de execuție;
- produsele;
- semifabricatele;
- produsele finite;
- produse secundare;
- mărfurile;
- ambalajele.

SNC "Stocuri" dă indicații în ceea ce privește normele de bază cu privire la modul de determinare a costului stocurilor la intrarea lor în patrimoniul entității ce urmează a fi reflectat în bilanț, precum și de recunoaștere ulterioară ca o cheltuială, incluzând orice reducere a valorii contabile la valoarea realizabilă netă. Aceste reguli nu se aplică stocurilor de animale vii, produselor agricole și forestiere, minereurilor în cazul în care acestea sunt evaluate la valoarea realizabilă netă (conform practicii în domeniu).

Stocurile se recunosc ca active circulante, în urma respectării următoarelor condiții:

- sunt controlate de entitate, adică se află în proprietatea sa;
- în urma utilizării (vânzării) acestor stocuri se așteaptă obținerea unor beneficii economice pentru întreprindere;
- sunt destinate utilizării în ciclul normal de producție, prestări servicii, sau sunt destinate vânzării;
- valoarea lor poate fi determinată la un cost credibil.

Tratamentul contabil ține cont, în primul rând, de faptul că stocurile trebuie evaluate la valoarea cea mai mică dintre cost și valoarea realizabilă netă, în concordanță cu principiul prudenței.

Valoarea realizabilă netă este definită ca fiind prețul de vânzare estimat ce ar putea fi obținut pe parcursul desfășurării normale a activității, mai puțin costurile estimate pentru finalizarea bunului și a costurilor necesare vânzării. Costurile de vânzare trebuie să includă toate costurile directe identificabile, cum ar fi cele de transport, comisioanele agenților de vânzări etc.

La intrare, stocurile recunoscute, se evaluează la *cost de intrare* care se determină în funcție de calea de dobândire a stocurilor care poate fi:

- achiziționarea;
- fabricarea;
- intrarea ca aport în capitalul social;
- primirea ca donație;
- primirea în urma ieșirii activelor imobilizate și al OMVSD;
- intrarea sub formă de deșeuri recuperabile etc.

Costul bunurilor cuprinde toate costurile aferente achiziției și prelucrării, precum și alte costuri suportate pentru a aduce stocurile în formă și la locul de păstrare sau utilizare:

- costuri aferente achiziției, cum ar fi prețul de achiziție și taxele de import;
- costuri aferente cheltuielilor de transport, încărcare, descărcare și depozitarea lor;
- costuri aferente prelucrării, și anume: manopera directă, costuri aferente regiei de producție.
- alte costuri, cum ar fi de asigurare, de îndatorare etc.

Pentru măsurarea costului stocurilor la ieșirea lor pot fi utilizate următoarele metode:

- metoda identificării specifice;
- metoda costului mediu ponderat;
- FIFO (primul stoc intrat – primul ieșit);

În comparație cu SNC 2 “Contabilitatea stocurilor” vechi, SNC “Stocuri” nu mai conține metoda LIFO (ultimul stoc intrat primul ieșit), deoarece această metodă este interzisă de mai mulți ani de SIC.

Metoda LIFO poate fi avantajoasă pentru utilizare în perioadele de creștere a prețurilor, pentru ca reduce efectele profiturilor ce rezulta din corelarea costurilor din perioadele anterioare cu prețurile actuale de vânzare. Utilizarea metodei LIFO în astfel de condiții putem avea ca rezultat o dezcoordonanță a costurilor curente cu veniturile curente în Raportul de profit și pierdere. Pe când în Bilanț stocurile sunt raportate la costurile perioadei anterioare, ce ar putea fi mai puțin relevante pentru perioada curentă, distorsionând, prin urmare, rezultatele financiare. În anumite cazuri, aplicarea metodei LIFO poate prezenta probleme serioase în procesul de producție, de exemplu atunci când sunt introduse materiale noi pentru înlocuirea altor materiale din produs, sau când au loc lichidări de stoc substanțiale ca rezultat al vânzării unui obiect sau filiale.

După părerea autorului, deoarece actual ne aflăm într-o perioadă de creștere permanentă a prețurilor, metoda LIFO poate fi folosită pentru anumite tipuri de stocuri sau linii de producție și în special la evaluarea produselor stocate pentru vânzare la întreprinderile de producție.

Un alt aspect problematic la contabilitatea ieșirii stocurilor conform SNC “Stocuri” este calculul și reflectarea uzurii OMVSD.

OMVSD sunt definite de SNC “Stocuri” ca bunuri valoarea unitară a cărora nu depășește plafonul stabilit de legislație, sau pragul de semnificație prevăzut în politicile contabile, indiferent de durata de serviciu sau cu o durată de serviciu nu mai mare de un an, indiferent de valoarea lor unitară.

Conform acestui Standard, transmiterea în exploatare a OMVSD cu valoarea unitară ce depășește 1/6 din plafonul stabilit de legislație se decontează la costuri sau cheltuieli curente prin calcularea uzurii. Uzura OMVSD se calculează în mărime de 50% din valoarea obiectelor la transmiterea acestora în exploatare și 50% la ieșirea (casarea) acestora.

Prima problemă, care apare în fața contabilului practician este întrebarea, care este acel plafon stabilit de legislație estimat în lei pentru valoarea unitară a OMVSD. Cel mai probabil este, că această valoare este egală cu 6 000 lei și corespunde cu valoarea unitară al mijloacelor fixe stabilite în scopuri fiscale de Codul fiscal al RM. Dar, până în prezent acest plafon nu este concretizat pentru OMVSD nici de un act legislativ.

După părerea unor specialiști OMVSD cu valoarea unitară mai mică de 1000 lei, care vor fi reflectate la punerea lor în exploatare la costuri sau cheltuielile perioadei, conform prevederilor SNC, nu vor permite evidența corectă a acestora în contabilitatea financiară. Unele din aceste obiecte pot fi utilizate în activitatea întreprinderii ani de zile, pe când în evidența contabilă n-o să mai existe.

O altă problemă ce ține de evidența OMVSD apare la calculul și reflectarea uzurii pentru obiectele cu valoarea unitară ce depășește 1/6 din plafonul stabilit de legislație. Anterior am menționat că SNC prevede calculul și reflectarea uzurii OMVSD de două ori, o dată la transmiterea lor în exploatare și apoi la casarea lor, în părți egale. Acest fapt poate majora considerabil cheltuielile și costurile, mai ales la întreprinderile nou create, ceea ce va duce la încălcarea principiului concordanței,

la momentul obținerii veniturilor în activitatea întreprinderii.

La părerea autorului aceste momente ar trebui revăzute și completate în SNC "Stocuri", pentru a evita următoarele neînțelegeri la contabilizarea stocurilor în contabilitatea financiară.

Bibliografie:

I. Acte legislative și normative

1. *Legea contabilității a Republicii Moldova* nr.113-XVI din 27 aprilie 2007. - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.90-93, 2007.
2. Standardul Național de Contabilitate "*Stocuri*". - Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 233-237, 2013.

II. Manuale, monografii, cărți, broșuri

1. Т.Гриник. *Об износе МБП по новым стандартам бухгалтерско учета.* - журнал "Contabilitate și audit", № 11; 2013.